

SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM

2007. ÉVI SZÖVEGES BESZÁMOLÓ JELENTÉS

1. Az intézmény szakmai tevékenysége főbb jellemzőinek rövid leírása (az év során befejeződött, megvalósított, folyamatban lévő, illetve előkészített kiemelt programok, kiállítások, nagyobb jelentőségű vásárlások, bemutató előadások, stb.).

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum szakmai tevékenységében 2007-ben – a munkatervi tervezés fázisában - a muzeológiai és a kiállítás-üzemeltetési feladatokat helyeztük a középpontba. A múzeum megnövekedett kiállítási és üzemi területek hatékony gondozása nem kis feladatot rótt a múzeum vezetésére és a kényszerű létszámcsoökkentés miatt 10 fővel kisebb munkatársi gárdára.

2007 februárjától felgyorsultak a Skanzen Örökség Program előkészítési és tervezési feladatai, amelyek valamennyi felső vezető munkáját meghatározták az egész év folyamán. Szakmai erőforrásainkat koncentrálnunk volt szükséges új tájegységi kiállításunk, az Észak-magyarországi falu muzeológiai és építészeti előkészítésére, a Nyitott Muzeológiai Műhely, az új bejárati épület, a Vasútállomás, valamint a Skanzen Vasút tervezési, hatósági engedélyezési feladatainak elvégzésére.

A szakmai tervezésben több évre szóló programunk, az ún. tematikus évadok, ezen belül a 2008-ra kiválasztott téma, a Játék évének koncepcionális és gyakorlati előkészítése játszott kiemelt szerepet, amellyel csatlakoztunk az OKM által létrehozott a Reneszánsz Éve programsorozathoz.

Kutatásaink középpontjában a tájegység-előkészítéshez kapcsolódó néprajzi és építészeti terepmunka (Észak-Magyarország), a 20. század néprajzi kutatása (OTKA), és az erdélyi terepkutatások álltak.

Kiállításaink működtetésében számos újítást alkalmaztunk – kiállításőrök és interpretátorok munkájának új koncepció szerinti kialakítása, új munkaruha, biztonsági üvegfalak -, amelyek a látogatóközönség igényeihez és saját lehetőségeinkhez való differenciált alkalmazkodást tettek lehetővé. Jelentős anyagi erők koncentrálásával, új típusú alkalmazási formákkal nemcsak megőriztük, hanem összességében javítottuk a múzeum kiállítási területeinek, épületeinek és természeti környezetének állapotát.

Marketing- és kommunikációs tevékenységünk folyamatosan megújult, jelentékenyen növeltük médiakapcsolataink számát, kiemelt figyelmet fordítottunk az új típusú értékesítési formák bevezetésére és megkedveltetésére. Boltjaink saját kezelésbe vétele új feladatunk volt, és lehetővé tette magasabb minőségű, széles árukínálat kialakítását.

I. MUZEOLÓGIA

1. Gyűjteménygyarapítás

Műtárgy:

Az év során a műtárgyakkal kapcsolatos nyilvántartási feladatok folyamatosan zajlottak az alábbi területeken: Raktárrendezés, Gyűjtött tárgyak szállítása: I-V. tájegység, 20. századi épületegyüttes, erdélyi épületegyüttes, leltározás, revízió, működő kiállítások ki-, berendezése.

Éves gyarapodás:

2491 db

I-V. tájegység

509 db

20. századi. tájegység

888 db

VI. tájegység

744 db

Erdély tájegység

350 db

Leltározott műtárgyak száma

2680 db

Revíziózott műtárgyak száma

1642 db

Az év elején felterjesztettük a minisztériumba az elveszett és selejtezett műtárgyak listáit. Az engedélyezés megtörtént 20492-2/2007 iktatószám alatt (98 tétel). A leltárkönyvből a törlés megtörtént, a selejtezett tárgyak megsemmisítését elvégeztük.

Adattár:

Adattári gyarapodás:

	<i>Leltározott</i>
Általános néprajzi anyag	210 tétel
Épület dokumentáció	126 tétel
Történeti gyűjtemény	443 tétel
CD-DVD	51 db
Video	101 db
Negatív gyűjtemény	1299 db

A gyarapodást elősegítette az Erdélyi hagyaték feltárása (Kemecsi Lajos), mellett a Loszmann Ágnes által végzett további hagyatékokban folytatott feltáró munka és Sári Zsoltnak a Kecskés Péter iratait rendező tevékenysége. A hagyatékokból kikerülő dokumentumok mellett a gyarapodást az I-V tájegység előkészítése során készült anyagok is elősegítették

A gyarapodást elősegítette az MTV archívumából megszerzett film anyag, amely a Felföldi mezőváros tájegység megvalósításáról készült felvételeket tartalmazza.

Az év során sikerült megállapodni a Szent István Egyetem Ybl Miklós karán működő népi építészeti diákkör több évtizedes tevékenységét dokumentáló anyag átvételéről. A Kárpát-medence területére vonatkozó felméréseket, manuálékat, fotókat, modelleket tartalmazó igen színvonalas dokumentáció több iratfolyó méter terjedelmű.

A Magyar Népi Építészeti Gyűjtemény (Vargha László hagyaték) rendezési feladatait dr. Katona Gyuláné végezte az év folyamán. A gyűjtemény még rendezetlen részeit tárta fel, illetve a szórvány kinn lévősegeket igyekezett visszarendezni. Kialakította a gyűjtemény kutatási szabályzatát.

Az adattáros a Kutatási Szabályzat betartásával segítette a külső-belső kutatók munkáját (tájékoztatással, több témában kigyűjtéssel). 23 külső kutató volt 29 alkalommal. A saját munkatárs 17 fő, 166 alkalommal kutatott.

Gyűjtemények digitalizálása

A SZNM gyűjteményeinek digitalizálása 2007-ben is folytatódott, de az éves munkatervben kitűzött feladatok sajátosságai és a rendelkezésre álló külső források hiánya miatt nagyságrendje lényegesen kisebb volt, mint a korábbi években. Kiemelt feladatunk volt 2007 folyamán digitalizált anyagaink biztonsági archiválásához szükséges megfelelő szerverkapacitás kiépítése, valamint az áttérés megkezdése az Ariadne/EMIR adatbáziskezelő Interneten keresztül is kezelhető verziójára. Műtárgyadatbázisunk naprakész, valamennyi nyilvántartási munka (gyarapodás adatai, leltározás, revízió) adatbázisban rögzített. Digitális fotóállományunk gazdag anyaga tette lehetővé, hogy állandó kiállítási katalógusunkat jelentősen megújult képanyaggal szerkeszthessük meg.

Műtárgyfotózás 2007-ben: **886** tárgyról készült digitális fotó. Ezekon túl **2056** tárgyfotó lett átnevezve és javítva, az adatbázisba történő beolvasásra előkészítve.

A pályázati forrásból kialakított távmunkahelyeket a pályázatban vállalt időtartamon túl is fenntartottuk, és ez a múzeum adattári anyagának digitalizálásában, és a Ház és Ember című múzeumi évkönyvünk digitális kiadásának előkészítésében jelentett a korábbi évekhez képest jelentős előrelépést. A távmunkások a 2007. évben a következő anyagokat digitalizálták:

MNÉGY A Vargha gyűjtemény 44-70 doboz beszkenelve. Kb. 11.000 lap. (két év alatt a teljes MNÉGY A állomány fele digitalizálva lett)

Ház és Ember folyóirat (1,2,3,4) fotóinak szkennelése 520 fotó

Ház és Ember folyóirat (1,2,3,4,5,6,7) szövegének és idegen nyelvű kivonatainak begépelése

A korábbi évek gyakorlatahoz képest a az internetes hozzáférés hatékonyságát nagyban megnövelte, hogy a múzeum állandó kiállításairól készített, 1,5-2 perc időtartamú filmeket (148 db) feltöltöttük a honlapra, ezzel is segítve látogatóink tájékozódását, a kiállításokról nyújtott információtartalom bővítését, látogatásuk előkészítését.

A honlap tartalmi bővítése együtt járt kezelésének saját intézményen belüli megoldásával, aminek eredményeként gyorsabb és frissebb lett a honlapon megjelenő tartalom, ez éves szinten több mint 300 frissítési alkalmat jelentett. A honlap főbb arculati elemeinek megtartásával minden menüpontban végeztünk formai korszerűsítést, amely a honlap könnyebb áttekinthetőségét, a hozzáférést segítette elő.

2. Kiállítások

Állandó kiállítások

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2006-ban adta át új állandó kiállítási egységét a Felföldi mezőváros tájegységet. 2007-ben intenzíven folytatódott a következő állandó kiállítás, az Észak-Magyarországi falu (I-V.) tájegység muzeológiai és építészeti előkészítése. Elkészültek a néprajzi újraépítési javaslatok, illetve a tender-tervek.

Időszaki kiállítások

Skanzen Galéria:

A Skanzen Galériában 2007-ben 5 időszaki kiállítást rendeztünk, kortárs képző- és fotóművészek számára. Minden kiállításunkhoz színes, háromnyelvű katalógus jelent meg. Szakács Imre kiállításával kapcsolódtunk a Művésztelepek európai szövetségének szentendrei kongresszusához, melynek záróeseményére múzeumunkban került sor.

- Oldás és kötés. Papp Erzsébet és Hugyecsek Balázs kiállítása, február 2. – március 18.
- A mindenség ölében. Velekei József Lajos kiállítása, március 30. – május 27.
- Fel(el) szállott a páva. Szalay Zoltán fotókiállítás, június 8. – július 15.
- Ég és föld között. Szakács Imre kiállítása, július 19. – szeptember 30.
- Kovácsolásunkkal üzeni a jövőbe, nyomott hagyni a világban. Kovács László „PUTU” kiállítása, október 5. – december 9.
- Múzeumpedagógiai kiállítás a Sonkádi Csűrben: Mesés mesterségek (május 1. – október 30.)

Más helyszínen megrendezett kiállítások.

- Sziget Fesztivál: „Kamra”- kiállítás. (VIII. 6-15.)
- A „collection ont he move” keretében a „Meg is mosakodjál” c. időszaki kiállításunkat vándoroltattuk 2007-ben. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2006-ban csatlakozott a Néprajzi Múzeum kortárs jelenségeket bemutató kiállítás-sorozatához a Kiállítási dominó 2006-hoz. Az akkor nagysikerrel megrendezett kiállítást 2007-ben három további, fővárosi és vidéki múzeumban mutattuk be:
- Angyalföldi Helytörténeti Múzeum (III. 22. - V.1.)
- Göcsej Múzeum, Zalaegerszeg (V.14 – VIII. 26.)
- Wosinszky Mór Múzeum, Szekszárd (X. 11. – 2008. II. 28.)
- Finnugor népek karácsonyi szokásai. Kiállítás Észtországban, Keila város megyei múzeumában (2007. november 29. - 2008. március 31.)

3. Tudományos kutatómunka

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2007-ben is folytatta közép és hosszú távú tudományos kutatási programjait. Ezek mellett munkatársaink a munkatervben szereplő egyéni kutatásaikat is végezték.

1. Az Észak-magyarországi falu tájegység néprajzi és építészeti kutatásai, épület-kiválasztások, épületfelmérések, bontás. Néprajzi- és tárggyűjtés. Újraépítési javaslatok tudományos tanácsai vitája.

2. A falusi építészet, lakáskultúra és életmód átalakulása a 20. században. OTKA-program. K 62412. Témavezető: Cseri Miklós – Sári Zsolt

Csoportos és egyéni kutatások a kutatási- és munkaterv alapján. Néprajzi alapkutatások, interjúkészítések, épületfelmérések. Levéltári kutatások.

Kutatótáborok néprajz szakos egyetemi hallgatókkal, Sári Zsolt irányításával:

Erdőhorváti: 10 fő, 2007. július

Ebes: 18 fő, 2007. október

3. Az erdélyi épületegyütteshez kapcsolódó néprajzi és építészeti kutatások. Kutatótáborok, épületfelmérések, néprajzi adatrögzítés, gyűjtés.

Témavezető: Dr. Vass Erika – Buzás Miklós

Homoródalmás: 16 fő, 2007. július

Hunyad megye: 18 fő, 2007. augusztus,

Szegedi és kolozsvári néprajz szakos, budapesti építész hallgatókkal, saját munkatársaink közreműködésével.

Beadott és támogatott OTKA pályázat „Erdély néprajzi képe a 19-20. században” A kutatás célja a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban tervezett, Erdély jellemző magyar néprajzi csoportjainak 19-20. századi építkezését, lakáskultúráját és életmódját bemutató épületegyüttes megvalósításához szükséges alapkutatások folytatása.

Témavezető: Dr. Bereczki Ibolya

4. CultRural: a kulturális együttműködés elősegítése közösen más európai vidéki közösségekkel című hét országot átfogó kutatási program a Kultúra 2000 finanszírozásában. A program célja dokumentálni az európai vidéki régiók egyéni és általános örökségét, az ipari korszak előtti időtől a jelen kutatásáig, demonstrálni a kapcsolatot a társadalmi és gazdasági fejlődéssel. Közös kiállítás szervezése. Májusban megrendeztük a program 2. nemzetközi workshopját.

Témavezető: Dr. Sári Zsolt

A múzeumban folyó tudományos kutatások eredményeként 2007-ben a **publikációk száma 81**, az **előadások száma 95**, a terepen töltött gyűjtőnapok száma 297 napot, a konferencianapok száma 117 nap volt.

2007-ben a múzeum kiadta évkönyvét, a Ház és Ember 19. kötetét, valamint információs lapját, a Tékát. A múzeum munkatársai 2007-ben három önálló kötetet jelentettek meg. (ld mellékletben)

4. Konferenciák, szakmai rendezvények

A múzeum 2007-ben is több szakmai tanácskozást, konferenciát szervezett, illetve közreműködött szervezésekben.

II. Néprajzi, kutatómódszertani kerekasztal március 30-31. (Otká projekt)

A találkozó első napjának fókuszában a táplálkozáskultúra jelenkutatása, illetve e téma tárgyainak múzeumi gyűjtése és bemutatása állt. A két bevezető előadást Kisbán Eszter professzor asszony és Bereczki Ibolya tartotta meg, amelyhez 8 korreferátumot tartottak meg a résztvevők. A találkozó második napján az eddigi kutatási eredményeket mutatták be a programban résztvevők (Cseri Miklós, Sári Zsolt, Kiss Kitti, Batári Zsuzsanna, Kovács Zsuzsanna). A kétnapos szakmai tanácskozáson 47 kutató, PhD- és egyetemi hallgató vett részt.

A Múzeum társzervezőként részt vett a *Meg is mosakodjál! Higiénia a 20. században* című kétnapos budapesti tanácskozás megvalósításában.

A Cult-Rural projekt keretében május 27-31. között megszerveztük a projekt II. nemzetközi workshopját, melyen 19 külföldi vendég mellett hazai kutatók is résztvettek.

Direkt Múzeum címmel október 10-én a múzeumban rendeztünk országos konferenciát.

2007. november 23-25. között a Pécsen szerveztük meg az ebesi kutatótábor kutatási beszámolóját, ahol a kutatásban résztvevők ismertették első eredményeiket, majd workshop szerűen egyes problémák (típusterves építkezés, falukép átalakulása, szocialista falu – agglomeráció, közösség és identitás) megvitatására került sor.

A múzeum részt vett a Tájházi Műhely sorozat megszervezésében, munkatársaink előadásokat is tartottak.

A múzeum munkatársai 2007-ben is számos hazai és nemzetközi tanácskozáson vettek részt, tartottak előadásokat (ld. Mellékletben).

5. Oktatás

Sári Zsolt vezetésével 44 néprajz szakos egyetemi hallgató szakmai gyakorlatát irányítottuk a múzeumban.

Cseri Miklós a Pécsi Tudományegyetem Néprajz és Kulturális Antropológia tanszékén, Bereczki Ibolya a debreceni Egyetem Néprajzi tanszékén tartott előadásokat.

Sabján Tibor a Budapesti Műszaki Egyetemen oktatott.

Gombás Ágnes a Műtárgyvédelmi Asszisztens Középfokú Tanfolyam farestaurálás elméleti és gyakorlati óráinak vezetése április 23-25.; október 18. Gyűjteménykezelői tanfolyam május 16.

Kiss Kitti a Ph.D képzés részeként két előadást tartott a PTE Néprajz és Kulturális Antropológia Tanszék Doktori Iskolán a 2006/2007 tavaszi félévben.

Múzeumi Oktatási és Képzési Központ

A 2006 áprilisában a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Szabadtéri Néprajzi Múzeum között kötött együttműködési megállapodásnak köszönhetően jött létre a Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, melynek vezetője Káldy Mária, munkatársai Frenzl Kata oktatásszervező, és Lengyel Emese rendezvényszervező.

Az Oktató Központ tevékenysége három fő területet ölel fel:

1. Oktatás-, képzés-, továbbképzés
2. Szakértői koordinációs testület tevékenységének irányítása, szervezése
3. Múzeumok Őszi Fesztiválja

1. Oktatás-, képzés-, továbbképzés

A továbbképzés keretében 2007-ben három téma kidolgozására, és akkreditációra való előkészítésére került sor. („Vezetési ismeretek” 120 órás, „Múzeumpedagógia” 60 órás és „Fogyatékosok a múzeumban” 30 órás képzés). „A látogatóbarát múzeum elméleti megalapozása és gyakorlati megvalósítása” címmel elindítottunk egy előadásorozatot, melynek helyszíne valamennyi megyei múzeumi igazgatóság. **2007. február és novembere között 13 előadás megtartására került sor.**

Az év folyamán a szakértői **koordinációs testület tagjai részére két továbbképzést** szerveztünk **Szentendrén** (1. „Személyes és munkahelyi hatékonyságnövelés múzeumi dolgozók részére” kétnapos tréning, 2. „Ne csak taníts, örökíts” – múzeumpedagógiai gyakorlat), valamint **három különböző vidéki múzeumokhoz kihelyezett képzést** azzal a céllal, hogy megismerve egy-egy múzeum munkáját, tanulva, közösen gondolkozzunk kiállítások, programok, a múzeum és látogató kapcsolatának megújításán.

24 hallgatóval 120 órás „Vezetési ismeretek” képzést indítottunk el, 2007 novemberében.

2. Szakértői koordinációs testület tevékenységének irányítása, szervezése

A koordinátorok részére szervezett műhelygyakorlatokon túl segítettük a koordinátorok regionális programjainak elindítását. Részt vettünk az általuk szervezett rendezvényeken. (Győr, Szombathely, Hódmezővásárhely). Közreműködésükkel elindítottunk a megyei múzeumok látogatottságának elemzését, melynek feldolgozása jelenleg is tart.

3. Múzeumok Őszi Fesztiválja

2007-ben második alkalommal került sor a Múzeumok Őszi Fesztiválja rendezvénysorozat megszervezésére. Idén hat héten keresztül zajlottak a programok. Az általunk kidolgozott hat tematikához 70 múzeum kapcsolódott közel 400 rendezvénnyel. (szakmai, múzeumpedagógiai, szórakoztató). Valamennyi megyében és a fővárosban voltak rendezvények, melynek látogatói megközelítették a 130 ezret. (2006-ban 40 ezer volt). A Fesztivál programfüzete 50 ezer példányban jelent meg. Ennek, s a médiákban való megjelenéssel igen sikeres volt a kommunikációja. A Fesztivál kiemelkedő szakmai programja volt a Múzeumpedagógiai Évnyitó, melynek kidolgozásában és szervezésében aktívan közreműködtünk. 2007-ben megjelentetjük az elhangzott előadásokat kötetbe szerkesztve.

4. Továbbképzés

Vass Erika sikeresen megvédte Ph.D disszertációját és elnyerte a tudományos fokozatot.

Batári Zsuzsa: Debrecen, phd - tanulmányok: előadások, vizsgák, beiratkozás, a doktori disszertáció témájának megváltoztatása az Észak-Magyarország tájegység építésének és berendezésének témájára

Kiss Kitti a PTE Néprajz és Kulturális Antropológia Tanszék Doktori Iskola Ph.D képzésén vesz részt.

Szabó Zsuzsanna az ELTE Néprajzi doktori iskolájában teljesített két újabb félévet.

Bárd Edit az ELTE Pedagógiai doktori programjában folytatta PhD tanulmányait.

Román Árpád sikeresen megvédte műemlékes mérnöki diplomamunkáját (Erdőhorváti község népi építésze)

Havrán Ferenc megkezdte tanulmányait a Gyűjtemény- és Raktárkezelő Szakképző Tanfolyamon.

Fodor Andrea folytatja tanulmányait az Apor Vilmos Katolikus Főiskola III. évfolyamán.

Busai Imréné Állványvédelmi továbbképzésen vett részt két alkalommal.

2007. november 29. a Múzeumi Állományvédelmi program keretében a műtárgyvédelmi felelősök továbbképzésén Kovács Levente képviselte az osztályt.

Hugyecsek Balázs a Képzőművészeti Egyetem Tárgyrestaurátori szilikát-szak III. éves hallgatója.

Jakab Dániel a Képzőművészeti Egyetem Tárgyrestaurátori fa-bútor szak II. éves hallgatója.

5. Szakmai és társadalmi kapcsolatok

2007-ben munkatársaink a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan jelentős számban vettek részt különböző szakmai szervezetek és bizottságok munkájában. Cseri Miklós az Európai Szabadtéri Múzeumok Szövetségének leköszönő elnökeként végezte vonatkozó feladatait. Az MTA Néprajzi Bizottságának tagja, tagja az OTKA Bizottságnak, az ICOM magyarországi elnöke, tagja a Magyar Néprajzi Társaság választmányának. T. Bereczki Ibolya a Magyar Néprajzi Társaság főtitkára, a MTA Néprajzi Bizottságának titkára, Sári Zsolt a Néprajzi Társaság pénztárnoka. Sári Zsolt a Pulszky Társaság főtitkára. Kemecsi Lajos a Magyar Néprajzi Társaság titkáráként vett részt a Társaság munkájában, elnöke a VEAB néprajzi munkabizottságának.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum munkatársai 2000 a kulturális miniszter rendelete szerint személyre szóló megbízás alapján látják el a szabadtéri néprajzi szakfelügyelet. A személyes megbízatás mellett az intézmény a korábbi évtized gyakorlatát tovább folytatva és lényegesen kibővíve látta el intézményi szinten is a tájházak és a regionális szabadtéri gyűjtemények szakmai továbbképzésével összefüggő feladatokat. A Magyarországi Tájházak szövetségével együttműködve sikeresen szerveztük meg az idén is több vidéki helyszínen és Szentendrén a **Tájházi Műhely** című képzési programsorozatot a tájházakat fenntartók és működtető szakemberek számára.

Folyamatosan közreműködtünk az OKM által kiírandó pályázatok anyagának összeállításában, korábbi pályázatok – így a rendkívül sikeres **Tengertánc** - eredményeinek értékelésében. Ehhez kapcsolódóan az OKM anyagi támogatásával elkészült a **Tájházi Tudástár** című CD-ROM, amelynek bemutatójára az V: Országos Tájháztalálkozón kerül sor.

A működési engedélyt megszerezni kívánó gyűjtemények számára rendszeres szakmai tanácsadást biztosítottunk, építészeink, muzeológusaink számos tájház és népi műemlék helyreállítási, épület megóvási munkálataiban vettek részt. A múzeum széleskörű ismeretátadási funkciójának további erősödését, társadalmi szerepvállalásának növekedését mutatja, hogy a népi műemlékvédelemmel kapcsolatos országos szakmai kérdésekben intézményünk kompetencia központtá vált. Ezek a folyamatok elősegítik, hogy a közeljövőben megnyíló vidékfejlesztési és OKM által kiírt pályázatokon a vidéki Magyarország társadalmi megújulásában kulcsszerepet játszó tájházak megfelelő mértékű fejlesztési forráshoz jussanak.

6. Műtárgyvédelem

Az „Élő Múzeum” programként az állandó kiállítások átrendezéséhez kapcsolódó restaurátori feladatok: uszkai, tokaji, kispaládi, rábcakapi ásványrárói, bogyoszlói lakóházak, mádi zsellérház, uszkai faragókamra, pékműhely és a nagykőrösi kékfestőműhely „kirendezésből „származó műtárgyak restaurálása: 427db

2. A kiállításokban végzett karbantartó restaurálás

A tájegységi állagmegóvás keretében konzerválták a nagykőrösi kékfestő műhely mángorlóját és elvégezték a pékműhely cégtáblájának teljes felújítását és a szatócsbolt bútorzatának helyreállítását. Összességében a folyamatos állapotfelmérések és bejárások következtében 538 db tájegységi műtárgyat konzerváltak és restauráltak.

3. I-V-ös tájegység berendezési tárgyainak restaurálása és állagvédelmi munkálatai

Az idei évben restaurálásra kijelölt I-V-ös t.e. tárgyai túlnyomó részben régi gyűjtésűek, igen rossz megtartásúak, sok esetben hiányos szerkezetűek, ezért igen idő- és munkaigényes a helyreállításuk. 463db műtárgy restaurálása történt meg.

4. A Látványtár bővítésével kapcsolatos feladatok

A látványraktárba helyezendő 394 db kerámia és üveg tisztítása néprajz-szakoshallgatók bevonásával zajlott. A karcagi lakóházhoz vásárolt, de még kiállításba nem kerülő tárgyak rendbehozatala és látványraktárba helyezése 156db. Az év folyamán vásárolt vagy leltározott kerámia, üveg és egyéb jó megtartású műtárgyak tisztítása és konzerválása a látványraktárba és a szakrális raktárba helyezés céljából 142 db.

5. Az átmeneti raktár (Iklódbördöcei pajta) felszámolásával együtt járó helyreállítási munkák: 94db műtárgy kezelése

A C-D raktárak ablakait sötétítő papírral takarták be, hogy a fény ne károsítsa a bútorainkat.

A preventív műtárgyvédelmi beavatkozások során:

- 13 konténernyi műtárgyat gázosítottunk

- Restaurátoroknak átadott műtárgyak száma 1332 db

A C-D raktárak ablakait sötétítő papírral takarták be, hogy a fény ne károsítsa a bútorainkat.

2007-ben összesen 2430 db tárgyat tisztítottak, 3540 db tárgyat konzerváltak és 1240 db tárgyat restauráltak a múzeum munkatársai.

II. ÜZEMELTETÉS, KARBANTARTÁS

1. Gondnoksági, kertészeti feladatok

A múzeum 2007-ben nagy hangsúlyt fektetett az épület- és terület-karbantartási munkákra.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum területe jelentős, megközelíti a 60 hektárt, aminek a karbantartása, mezőgazdasági munkálatai jelentős kiadással járnak. A kiadások csökkentését újszerű, valamint új technológiák, tárgyi eszközök bevezetésével tudtuk csökkenteni, ezáltal a gazdaságosabb a fenntartás. Az új gépeket az első, belépő beruházás terhére tudtuk beszerezni.

2. Építési, kivitelezési és karbantartási feladatok

2007-ben jelentős, több osztály munkáját is érintő feladat volt a kiállítási épületekben üvegfalak elhelyezése.

A munkatervi feladatok elvégzése mellett nagyon jelenős a vis major esetek kezelése, amelyek legtöbbször a kedvezőtlen, szélsőséges időjárás miatt alakultak ki. Az év folyamán több épület meszelése, tapasztása, tetőjavítása és cseréje, kerítések, árkok felújítása történt meg.

III. KÖZÖNSÉGFOGADÁS

1. Marketing

Adományszervezés

Adományszervező tevékenységünk egyrészt az aktuális rendezvényekhez kapcsolódott, másrészt a 2008-as Játék éve előkészítésére irányult. Ez utóbbihoz elkészült egy ismertető anyag, és több lehetséges partnerrel tárgyaltunk (Gulliver Játék Nagykereskedés, Nettrade Kft., Gekko Szentendre Játsház). A Raiffeisen Bank támogatása révén az Élő múzeum program a Családi Szöszmötölővel gazdagodott. A Szentendre - Szabadtéri Néprajzi Múzeum Közalapítvány céljainak megvalósulását több cég segítette támogatásával. A szeptemberben kezdett látogatókutatás fotónaplós vizsgálatát is támogatásból sikerült megvalósítani.

2. Nyitva tartás, látogatói statisztika és árképzés

Látogatói statisztika

	2006	2007	%
Felnőtt	63 776	54 936	-14 %
Diák	39 144	51 818	32 %
Nyugdíjas	9 298	10 794	16 %
Amfiteátrum	1 903	1 225	-36 %
Megrendelt	17 996	27 276	51%
Sétáló	427	3 348	78%
Galéria	2 672	2 718	10%
Ingyenes	85 016	53 327	-38%
Összesen	220 232	205 442	-7%

Nyitva tartási napok és látogatószám 2006-2007

	2006			2007		
	Napok száma	Látogatók száma	Látogatók aránya fő/nap	Napok száma	Látogatók száma	Látogatók aránya fő/nap
Nyitva tartási napok száma	222	217 116	978	204	205 442	1 007
Fesztiválok	12	50 013	4 168	12	42 813	3 567
Aktív napok	149	145 527	977	-	-	-
Ingyenes napok	61	47 852	784	-	-	-
Fizetős napok	160	169 238	1 058	200	202 094	1 010
Sétálójegyes napok	1	427	427	4	3 348	837

A 2006. és 2007. év közötti 7%-os látogatószám csökkenés okai a kedvezőtlen időjárási körülményekre vezethető vissza.

Két fesztivál látogatószáma is elmaradt az előző évi adatokhoz képest. A Pünkösdi Játékok alkalmával 6.942 főt, a Borünnepen 3.536 látogatót veszítettünk. Az esős időjárás következtében 10.478 látogatóval kevesebb kereste fel a múzeumot, a július hónap második felében tomboló kánikula további 6.444 fő látogató kiesését okozta. A nem ritkán 36-40 Celsius fokos hőmérsékletben, a hónap második felében drámai mértékben lecsökkent a múzeum napi látogatószáma.

Látogatói profil vizsgálata

Szeptember-október hónapokban egy átfogóbb látogatókutatást indítottunk külső szakértő bevonásával, mely a következő évi kutatások teszt-verziójaként is szolgált. E kutatás célja a látogatói motivációk mélyebb feltárása, a múzeumról alkotott kép és a múzeumhasználati szokások vizsgálata. A korábbi évek látogatóstatisztikáin alapuló rétegzett mintavétel, illetve a kvalitatív és kvantitatív kutatási módszerek segítenek a valós látogatói profil meghatározásában. A lekérdezős kérdőív, az önkitöltős látogatási napló és a fotónapló a következő évben egy önkitöltős motivációs kérdőívvel egészül majd ki. Az adatok feldolgozása, elemzése folyamatban van.

A látogatók földrajzi megoszlása

Látogatóink területi megoszlásáról is pontosabb képet kívántunk kapni, ezért minden érkező látogatótól elkértük az irányítószámát. Az adatok feldolgozása folyamatban van.

Rendezvényes látogatók jellemzői

Múzeumunk az elmúlt évekhez hasonlóan idén is egész éves kutatást végzett a fesztivál-látogatók körében. A kutatás célja a látogatók múzeumlátogatási motivációjának feltárása, propaganda-tevékenységünk hatásának mérése és a látogatói elégedettség vizsgálata volt. Ezen témaköröket egy rövid önkitöltős kérdőívvel tártuk fel. Az összevethetőség érdekében a korábbi évek kérdőívén csak kisebb módosításokat tettünk. (A *Honnan értesült a rendezvényről?* kérdésnél aktualizáltuk a lehetséges válaszokat az idén alkalmazott információs eszközöknek megfelelően, az elégedettség vizsgálatánál a boltokkal való elégedettségre is rákérdeztünk. Kihagytuk a *Honnan érkezett?* kérdést, mivel az irányítószám-felmérés a látogatók földrajzi összetételéről részletesebb információval szolgál.)

A rendezvény-látogatók kétharmada nem először jár a múzeumban. Az új látogatók aránya csupán 5 %-kal magasabb, mint tavaly volt. Ez is mutatja, hogy fesztiváljainknak „bejáratott” közönsége van. A jövőben a visszatérő látogatók megtartása mellett újabb közönségrétegek megszólítása is fontos, javíthat a látogatottsági adatokon.

3. Közönségfogadás

A közönségfogadási infrastruktúra területén nem történt nagy fejlesztés, intézményünk a 2008-ban induló Skanzen Örökség Program keretében tervezi új **látogató-bejárat** építését (Vasútállomás) és a belső közlekedés korszerűsítése érdekében Skanzen vasút kiépítését. Az év folyamán ezen tervek kimunkálásán dolgoztunk.

A céges rendezvények megrendelői által megfogalmazott igény alapján elvégeztük a **Libikóka Játsszóter** karbantartását. A pihenőparkokban új **dohányzóhelyeket** alakítottunk ki, a környezetbe illő csikktartókat helyeztünk el a múzeum 15 pontján. Az utóbbi időszakban mind gyakrabban jelentkező látogatói panaszra reagálva a sétaútvonalak mentén előjelző táblákat állítottunk fel a mellékhelységek könnyebb elérése érdekében. Megújítottuk a múzeumi boltok **információs feliratait**.

4. Értékesítés

Múzeumi boltok, bérlemények

A múzeum területén található 16 szolgáltató és kereskedelmi egység 40%-át az idei évtől a múzeum üzemelteti vállalkozási tevékenység keretében. A bevételtermelés fokozódó kényszerének hatására kibővítettük a múzeum alapító-okiratát és a korábban bérlők által üzemeltetett Pékséget, Szatócsboltot és a Portéka múzeumi boltot, valamint a Felföldi mezőváros tájegységben tavaly átadott Mádi pinceéttermet, borozót és a Vinotéka borszaküzletet a múzeum működteti. Az üzletekben szakképzett személyzet dolgozik a látogatók kiszolgálásán. A boltok egyedi, megújult arculattal fogadták már április 1-től a múzeumlátogatókat. A saját kézbe vont üzemeltetés eredményeként fokozni tudtuk a boltok bevétel termelését, a megtermelt haszon összege meghaladja korábbi évek bérleti díjból származó bevételeit. A múzeum saját üzleteiben magasabb árumínőséget garantál, és szélesebb, a múzeum arculatához

jobban illeszkedő áruválasztékot alakított ki. A tevékenység eredményességét a bevételi mutatókon kívül a látogatók pozitív visszajelzései is bizonyítják. A fenn maradó 10 üzlet továbbra is bérlők üzemeltetésével működik.

5. Public relations, kommunikáció

Az év elején külön kommunikációs terv készült a Skanzen Galéria, a múzeumpedagógiai tevékenység, az élő múzeum és a fesztiválok területére. Ezekben meghatároztuk az elérendő látogatói célcsoportokat, és - elsősorban a korábbi évek gyakorlatát figyelembe véve - a lehetséges elérési módokat, eszközöket, az ún. kommunikációs mixet. A legtöbb esetben a jól bevált sajtókapcsolatokra, a propaganda-tevékenységre építettünk, de minden esetben kerestük a célcsoport-orientált hirdetési lehetőségeket, akciókat.

Az éves tapasztalatok fényében jövőre az egyes területek kommunikációját egymásra építve, egymást erősítve tervezzük meg. Ez különösen az új arculat bevezetése és a SÖP indítása miatt hasznos és célszerű. A látogatókutatás vonatkozó kérdéseire adott válaszok alapján a jövőben internetes hirdetési felületeken és közösségi portálokon való megjelenéssel szeretnénk gazdagítani kommunikációs tevékenységünket.

Rendezvények, események propaganda tevékenysége

A nagyközönségnek szervezett rendezvények váltották ki legnagyobb arányban a média érdeklődését.

A fesztiválok kommunikációs tevékenységünk meghatározó területét jelentik, a múzeum arcát adó események rendszeres jelenlétet biztosítanak az országos és helyi médiában.

Propaganda

Média-együttműködések

A 2004. óta tartó együttműködés keretében rendezvényeinket továbbra is kedvezményes csomagban hirdethettük a Magyar Rádióban (Kossuth, Bartók, Petőfi): 7 fesztiválhoz kapcsolódóan összesen 63 db 25 mp-es szpot hangzott el. A Magyar Televízió 1-es és 2-es csatornáján 30 mp-es hirdetésünk a 7 rendezvény előtt, összesen 70 alkalommal került sugárzásra.

A Praktika magazinban az idei évben a Hónap Háza internetes játékot népszerűsítettük, havi egy féloldalas hirdetéssel májustól októberig (6 alkalom), illetve rendszeres megjelenéssel a programajánló anyagban.

Programajánló ingyenes hirdetés jelent meg havonta fél oldalon a Keresztszemes Magazinban, és két alkalommal Fürge Ujjak Magazinban is.

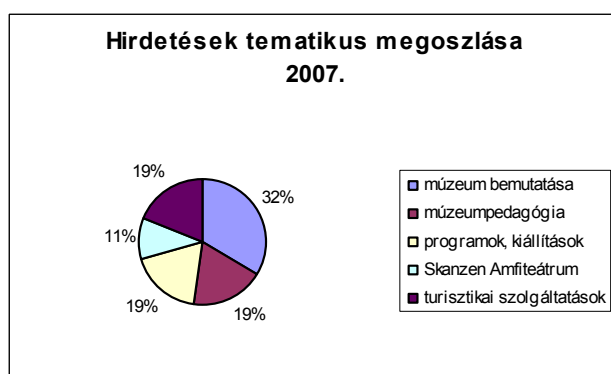
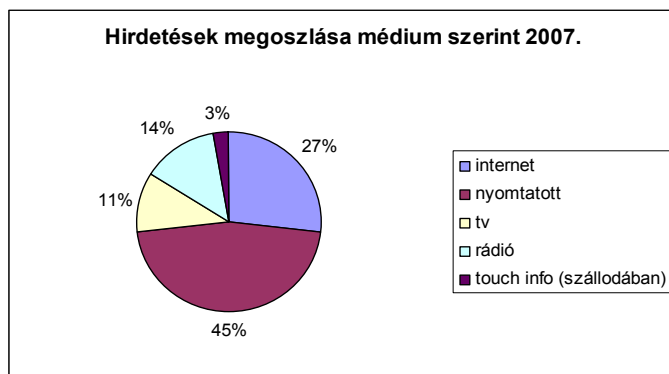
Az állandó partnerek mellett a Pünkösdi játékok médiatámogatója volt az *egyszervolt.hu* internetes oldal is.

Korábbi partnereink megtartása mellett az éves tematikához kapcsolódó további együttműködések szeretnénk kötni például gyermek- és ifjúsági lapokkal. A Praktika magazinnal való együttműködés esetleg kiterjedhet az értékesítés, Skanzen-termékek területére is.

Promóció, reklám

Hirdetések

Fizetett hirdetéseket 2007-ben elsősorban az egyéni és szervezett turisták elérése érdekében helyeztünk el különböző médiumokban. Hirdetéseink, megjelenéseink közül közel fele idegen (angol, német) nyelvű vagy nyelvi mutációban is megjelent. A médiumok között újdonság a szállodákban elhelyezett érintőképernyős információs pont. A nyomtatott kiadványokban való megjelenések mellett saját kiadványainkat sikerült kihelyeztetni a repülőtéri információs pultra. Külön figyelmet fordítottunk a viszonylag kis költségigényű, de nagy elérést kínáló internetes megjelenésekre.

Hirdetéseinkkel a múzeum oktatási, képzési tevékenységét is népszerűsíteni kívántuk; részben a pedagógusoknak szóló kiadványokon keresztül, részben – az idén először indított tanfolyamok esetében – a helyi lapokban elhelyezett hirdetések útján.

Promóció

Az alábbiakban áttekintjük a látogatószám és a visszatérő látogatók számának növelését célzó akcióinkat, együttműködéseinket.

AKCIÓ FORMÁJA	KEDVEZMÉNY JELLEGE	KEDVEZMÉNY MÉRTEKE
Skanzen Bérlet	Előre váltott kedvezményes belépés	felnőtt 3.000,-/év diák/nyugdíjas 1.500,-/év
Skanzen Kártya	Előre váltott kedvezményes belépés, kedvezmény a múzeumi szolgáltatásokból, exkluzív program, kiadvány	felnőtt 5.000,-/év diák/nyugdíjas 2.500,-/év
Skanzen Kupon (új)	1. kedvezmény a pékségben vásárláskor 2. kedvezményes belépő 3. kedvezmény a Portéka boltban vásárláskor	10% 50% 10%
Praktika sarok	Kedvezmény a belépőjegy vásárlásakor	100%
Minicards	Ajándék a kártya felmutatójának	-
Magyar Autóklub	Kedvezmény a belépőjegy árából	

Show Your Card, ACC		10%
MÁV IC Kártya	Kedvezmény a belépőjegy árából	10%
Budapest vendégül látja Magyarországot! (MT Zrt.)	Kedvezmény a belépőjegy árából meghatározott időszakban	10%
Ticket Culture utalvány	Belépőjegy vásárlásakor	teljes értékben levásárolható
Üdülési csekk	Belépőjegy vásárlásakor	teljes értékben levásárolható
TEX internetes jegyelővétel	Fesztiválos belépőjegy vásárlásakor	sorállás nélkül, elővételben válthat jegyet

Kedvezményes jegyvásárlási lehetőségek, készpénzkímélő eszközök

Együttműködési megállapodásaink értelmében a múzeumi belépőjegyből 10% kedvezményt kapnak a **MÁV IC Kártyát** felmutatók, valamint a Magyar Autóklub szervezésében a **Show Your Card!** és az **ACC Klubtagsággal** rendelkezők. Szerepeltünk a Magyar Turizmus Zrt. *Budapest vendégül látja Magyarországot* kuponfüzetében is, szintén 10% kedvezményt biztosítva az adott időszakban érkezőknek.

A múzeum jegypénztára **Üdülési Csekket** és **Culture Ticket** utalványt is elfogad. Látogatóink összesen 265 alkalommal fizettek Üdülési Csekkkel, 4 alkalommal Culture Ticket utalvánnyal.

Az idei évtől a pénztárban bankkártyával is lehet fizetni. Nagyobb fesztiváljaink (Pünkösdi Játékok, Szüreti Sokadalom, Szent Márton Újborfesztivál) alkalmával **elővételes jegyvásárlásra** is van lehetőség a www.tex.hu oldalon keresztül

Akciók

Skanzen Kupon

Az idei évben először az éves **Programok** című kiadványunkban kedvezményre jogosító kuponokat helyeztünk el. Az ingyenes kiadványból kivágható szelvények a nyitvatartási idő három szakaszára három különböző kedvezményt kínáltak.

Praktika sarokszelvények

A Praktika magazinnal évek óta tartó együttműködés keretében az idei évben is havi egy ingyenes belépőjegyet kínáltunk valamennyi Praktika-olvasónak. Május és október között az egyes lapszámokban megjelenő féloldalas, a Hónap Házát népszerűsítő hirdetésünkről levágható sarokszelvényt közel kétszer annyian váltották be, mint tavaly. (2006-ban 119, idén 231 sarokszelvényt adtak le a pénztárban.)

Bérlet, kártya

A Skanzen Bérletet idén 249 látogatónk váltott; ők az egyszeri bérletváltással egész évben korlátlan számban ingyenesen látogathatták a múzeumot. A Skanzen Kártya kedvezményeit 21 látogatónk kívánta igénybe venni. Ez a korlátlan ingyenes belépés mellett a múzeumi boltokban 10% kedvezményt, még egy fő számára ingyenes belépést, a Téka című kiadvány évi két számát és egy exkluzív programban való részvételt biztosított a kártyatulajdonosnak.

Hónap háza

Az Élő múzeum programhoz kapcsolódóan Hónap háza címmel hirdettünk internetes játékot, mely minden hónapban egy élő múzeumi helyszínt népszerűsített. Az adott épülethez kapcsolódó kérdés megválaszolóit között családi belépőket sorsoltunk ki. A játék igen népszerű volt látogatóink körében. Az aktuális Hónap háza jelent meg a Praktika magazinban média-együttműködés keretében elhelyezett féloldalas hirdetésen is.

Minicards

A szállodákban, vendéglátóhelyeken elhelyezett állványokról levehető tájékoztató kártya felmutatója ingyen könyvjelzőt kapott a pénztárnál. A harmadik éve zajló akció sikere abban mérhető, hányan jönnek el valóban e kártya hatására, és hozzák magukkal azt az ajándék reményében. Idén 68 kártya jutott el a pénztárba - ez nagyjából egyezik az előző évi adatokkal.

Honlap

Internet – Honlap

2007-ben a honlap technikai frissítését felgyorsítottuk, így a felhasználók legnagyobb meglepedésére napra kész információval szolgálunk. 2007. december 5-ig 275. 404 regisztrált látogatónk volt a skanzen.hu honlapon, ez 58 %-kal több, mint tavaly ugyanezen időpontig. Ennek oka – amit a rendezvények után végzett kérdőíves felmérések is bizonyítanak -, hogy a fesztiválokra érkező látogatók 24%-a a Skanzen saját weboldaláról tájékozódik. (Újdonság volt a Hónap Háza játék, havonta átlag 30 megfejtés érkezett. Sokan iratkoztak fel a Skanzen hírlevelére is.

ÉV	2006. nov. 20.	2007. dec. 5.
Látogató	160 981	275 404
Növekedés	34 340	114 423
Százalékosan	38%	58 %

Ebben az évben már kiemelten figyeltük a Skanzen megjelenését a világhálón, melyek száma egyre számottevőbb az internetes portálokon. Sok a programajánló illetve a nyomtatott médium online változata, ahova felkerülnek a Skanzen hírei, eseményei. Egyelőre a google.hu keresőrendszere által kiadott találatok adják a web-es megjelenések számadatait.

A kutatásaink szerint – a Skanzen saját honlapját is beleszámítva – minden harmadik ember az internetről szerez tudomást fesztiváljainkról (12%). Nagyon fontos, de egyben sokszor nehézségekbe ütközik a régi internetes tartalmak frissítése más oldalakon.

Propaganda kiadványok

A múzeum propaganda-kiadványai a korábbi vizuális arculattal és az eddigi rendszerben jelentek meg 2007-ben is. Az élő múzeum programjainak megfelelő módosításokkal újranyomtattuk a magyar nyelvű Térképet, illetve szintén kisebb módosításokkal év közben az angol nyelvű Térképet is utánnyomtuk. A Termőföld-ünnep rendezvényes szórólapja mellé készült egy kiállítói gépkatalógus is. Szakács Imre kiállításához nemcsak a megnyitóra, hanem a finisszázsra is készítettünk meghívót.

KIADVÁNY	PÉLDÁNYSZÁM	NYELV
Programok	7.000	magyar
Programajánló	20.000	magyar
Invitation	20.000	angol
Willkommen	20.000	német
Térkép	30.000	magyar
Map	2.000	angol
Kiállítás-meghívó (6 féle)	4.800	magyar- angol
Rendezvényes szórólap (7 féle)	24.500	magyar
Múzeumpedagógiai ajánló	5.000	magyar
Amfiteátrum szórólap	10.000	angol

IV. Múzeumpedagógia

A múzeumpedagógia 2007. évi tevékenységére elmondható, hogy az év irányelve elsősorban az un. „racionalizálás” és a szinten tartás, valamint a minőségi szolgáltatás előtérben helyezése volt. Megkezdődött a 2008.évi „A Játék reneszánsza a Skanzenben” programsorozat múzeumpedagógiai tervezése.

1. Múzeumpedagógiai rendezvények, foglalkozások

Kézműves, tematikus, komplex foglalkozások meghirdetése, lebonyolítása

A megrendelhető programokra bejáratott úton érkeztek a megrendelések.

Születésnapi programcsomagok kidolgozása

Egyre nagyobb az igény születésnapi programok összeállítására, amit évszakonkénti bontásban elkészítettünk.

Tanösvény programcsomag átalakítása (önállósítás)

A tanösvény csomagokat önálló feldolgozással ajánlottuk ki, sajnos teljesen sikertelenül. Senki nem vállalta a pedagógusok közül, hogy előre felkészülve, önállóan vezeti csoportját.

Jövőre gondolkodnunk kell valamilyen más megoldáson.

Alkotónap

A Múzeumunk mesterei című kiállítást **20 külső munkatársunk (mesterünk) munkáiból** a *Csodakút* c. népmese 4 jelenetébe ágyazottan rendeztük meg a Sonkádi csűrben nagy sikerrel. Az immáron hagyományossá vált Alkotónapon 18 helyszínen zajlottak foglalkozások (Felső-Tiszavidék, Felföld). Ezeremester vándorkönyv volt a szórólap, melyen az inas-, a legény és a mesterré válás éveinek feladatait végrehajtva lehetett pecsétet gyűjteni.

Szünidei Ráadás

A program időpontja: Július 6. és augusztus 17. közötti péntekenként 10.00-16.00 óráig

Összesen 7 alkalommal tartottunk a „Mesterségem címere” c. kiállításhoz és a múzeum műhelyeihez kapcsolódó, mesterségeket bemutató szünidei foglalkozásokat családoknak, táborozó gyerekeknek.

6 alkalommal volt 11 órai kezdettel *Muzsikáló tájak* címmel népzenei program, 31 alkalommal kézműves foglalkozás.

Ünnepi készülődés -Húsvét, Karácsony

Mindkét alkalommal megszerveztük az Oktatóközpontban zajló programot téli nyitva tartással. Ez a program Szentendre város Adventi programjának részeként megjelent a szentendrei és környékbeli lapokban is.

Sárgarigó Vakáció

Idén is helyet adtunk egy hét időtartamra a Templomdombi Ált. Iskola nyári táborának a sonkádi csűrben.

2. Felnőttképzés, továbbképzés, szakmai táborok, tanfolyamok

Akkreditált képzések

- „Ember és Fa közös világa” -60 órás akkreditált továbbképzés
- Hon- és népismeret szemléltető tanítása -60 órás akkreditált továbbképzés
- Néphagyomány-éltetés az óvodai nevelésben -60 órás akkreditált továbbképzés

Mindhárom akkreditált képzést sikerült elindítani, a Hon-és népismeret képzés 2007-ben második alkalommal indul, sikeresen. A programok havonta 2 napon zajlanak, 6 hónapon keresztül.

Felnőttképzés 2007-ben					
	Előadás	Tárlatvezetés	Tematikus foglalkozás	Gyakorlati foglalkozás	Tanulmányi kirándulás
Hon- és népismeret szemléltető tanítása	4	3	7	12	
Néphagyomány éltetése az óvodai nevelésben	8		6	9	
Ember és fa közös világa		1	1	4	
Skanzen-tudás Egyeteme	7			7	2 nap
Kemenceépítő tanfolyam	1	1		12	
Fazekas tanfolyam	20			20	
Növényi festés tanfolyam	1			2	
Kenyérsütés kemencében tanfolyam	1	1		2	
Összesen	42	6	14	68	2 nap
Mindösszesen:				130	

Egyéb képzések

Csesznák Éva, Kustánné HFI

- Népi játék továbbképzés napközis tanároknak (6 alkalom)
Marczibányi téri Műv. Központ, Budapest
- Népszokások - Csepeli Óvodák pedagógusainak továbbképzése (5 alkalom)
Csepel Önkormányzata, Budapest
- A Hagyományéltető Óvónők összejövetelén előadások tartása (3 alkalom)
Szentendre
- MOKK Műhelygyakorlat előadás tartása (2 alkalom)
SZNM Szentendre

2007-ben indított tanfolyamok

neve	időtartama	Résztevők száma	díja	Bruttó bevétel
kemenceépítő	20 óra	23 fő	20.000,-	460.000,-
fazekas	2x 30 óra	11 és 6 fő	30.000,-	510.000,-
Kenyérsütés	6 óra	20 fő	4.000,-	80.000,-
Növényi festés	6 óra	9 fő	6.000,-	54.000,-
Összesen:		72 fő		1.044.000,-

Izeg-Mozog tábor

2007-ben az Izeg-Mozog Nyári Napközis Tábor 4 turnusban rendezték meg június 25-től július 27-ig.

1. turnus: 12 fő (június 25-29.)
2. turnus: 14 fő (július 2-6.)
3. turnus: 14 fő (július 9-13.)
4. turnus: 18 fő (július 23-27.)

Összes résztvevő: 58 fő

Átlag/turnus: 14,5 fő

Életkor: 4-12 év

Gazdakalendárium

Harmadik éve szervezzük a Törökugrató Ált. Iskola diákjainak ezt a tematikus programsorozatot **havonta egy** alkalommal. A sikeres program a gyerekek aktív részvételével, komplexen mutatja be a gazdasági évkör szokásait, munkálatait.

2007-ben 7 alkalommal vettek részt a gyerekek az egész délelőttöt kitöltő programon, alkalmanként 40 fő.

Családi szöszmötölő

Minden hétfőn 1 fő kézműves tartott játszóházat a Gyurka műhelyben.

Családi szöszmötölő alkalmak száma: 54 nap

Össz látogatószám ezeken a napokon : 30 098 fő

Élő múzeum-gazdasági évkör időszakai munkálatainak bemutatása

Csesznák Éva

Ennek színesítésére próbáltuk ki idén, hogy bevonjuk a látogatókat az aktuális gazdasági munkák elvégzésébe. Általános tapasztalatunk volt, hogy a látogatók nagy örömmel, szórakozásként kapcsolódtak a munkába.

Júliustól októberig összesen 9 hétfőn dolgozhattak a látogatók a következő mezőgazdasági munkákban: aratás, cséplés, szelelés, őrlés, kenyérsütés, kenderfeldolgozás, kukoricafosztás.

V. Múzeumi rendezvények

A kiállítások közvetítése és a szórakoztatás az *élményszerű ismeretszerzésen* alapul. Ez a módszer tette egyedivé a Skanzent a múzeumok között, és ez a záloga ma is a sikerének.

1. Rendszeres programok, Élő múzeum

Frontszemélyzet

A 2005-ös teremőr létszám a hat tájegységre 48 fő volt. A II. tájegység belépése mellett a létszámot csak 55 főre tudtuk megemelni. (54 objektumról van szó, amelyet valamennyi objektum állandó nyitva tartás esetén 71 teremőr tudna ellátni.

Az idei évadban a múzeum vezetés – a kötelező leépítés miatt - 46 főben maximalizálta a kiállítási frontszemélyzet létszámot, azzal a megerősítéssel, hogy bizonyos kiállításokat üvegfallal zárunk le. Ebből a létszámból 17 főt interpretátori és 29 főt teremőri feladatkörben alkalmaztunk. A többi kiállítási objektumban az emberi őrzést üvegfalas védelemmel pótoltuk. Úgy gondolom, hogy a kiállításőrök felvételét, munkába állítását sikerült jól előkészíteni. A teremőrök beosztása, bérfeladása zökkenőmentesen zajlott.

Interpretátori helyszínek

A múzeum alábbi kiállításaiban dolgoztak interpretátorok 2007-ben:

Uzka – **népi sportjátékok, babaszoba**; Mánd – **református vallás, egyház**; Mádi kereskedőház – **díszítőművészet** (csipke, hímzés); Erdőbénye – **nyeregkészítés**; Tanya – **jószág kézhez szoktatása, sajt készítés, gyapjúmosás**; Kékfestő műhely – **növényi festés**; Tímárműhely – bőrfeldolgozás, **bőrmunkák**; Szélmalom – **malmok, szelek, molnárok**; Ásványráró – **sütés, főzés, tésztakészítés**; Harka – **gyertyamártás, gyertyaöntés**; Jánossomorja – **szövés, fonás**; Köveskál-Nyirád - **mosás, mángorlás, vasalás**; Vízimalom – **őrlés, vízimalmok**; Kondorfa – **tanítás, falusi oskolák**; Rédics – **halotti szokások, temetés**; Ócsény – **sárközi népművészet, viselet**; Hidas – **kitelepítés, bukovinai textilek**;

2. Fesztiváljaink

- **Húsvét:** A fesztiválon folytatódott, tovább gazdagodott a tavaly megkezdett időutazás a húsvéti ünnepkörben. Az immár 5! tájegységre kiterjedő rendezvény gazdag programmal, zavartalanul működött. A csúcs látogatószám a bejáratottság, a látogatókat korábban itt ért jó élmények mellett az időjárásnak is köszönhető volt.
- **Alkotónap:** Az idei – *Mesterségem címere* – téma jól illeszkedett a II. tájegységbe, és a kiállítás (Mesés mesterségek) kiváló helyszínre talált a sonkádi csűrben. Fontos, hogy a kiállítást a rendezvény után a múzeumpedagógiai foglalkozásokon tovább hasznosíthattuk. fogadtatásra talált.
- **Pünkösdi Játékok:** Idén a gazdag program mellett a fesztivál infrastruktúrájának (ti. látogatók kényelmének) fejlesztését tűztük célul, valamint a kisgyermekkel érkező családok számára szóló és általában gyerekprogramokat részesítettük előnyben, mert a gyereknap egybe esett a pünkösddel. A rendezvényt vihar miatt 3 órával előbb kellett bezárni. A látogatók mozgósítása, a terület nyugodt kiürítése zavartalanul és időben sikerült.

- **Építészeti Napok:** A rendezvény továbbra is rétegprogram, alternatív és ökö-gondolkodású közönséget vonz.
- **Termőföldünnep:** A Termőföldünnep kitűnően sikerült. A veterán mezőgazdasági gépbemutatón magángyűjtők által felvonultatott traktorok, stabil motorok és lokomobilok végre játékba vonták a szántóföldet és az Alföld tájegységet, egy új, hiteles és vonzó programot létrehozva. Ebben az évben az őszi gabona (tönköly) és a reform kenyér készítés mellett a dusnoki szélmalom sikeres beindítása volt szenzációja a rendezvények. Kiemelendő, hogy színvonalas és tetszetős gépjegyzéket állítottunk össze a kiállított gépekből.
- **Szüreti Sokadalom:** Tavaly a II. tájegység főterén zajló sokadalom valóban élővé tette a kiállítást, jól érvényesültek a vásár elemei. 2007-ben a fesztivál során további két tájegység (VIII, III:.) vizsgázott szüreti rendezvény helyszíneként. A látogatók valamennyi helyszínt felkeresték, kellemesen hozzáfértek a programokhoz. Az idei évben a legnagyobb tartalmi fejlesztést a Szüreti Sokadalom kapta (pálinka, fröccs, gyümölcsök, aszalás, fűszernövényfűzés, lekvár főzés, csalamádékészítés).
- **Szent Márton Újborfesztivál és Libator:** Az újborfesztivál infrastruktúrájában jelentős előrelépés történt: bővítettük a sátrat, és az étkezési leülő helyek esztétikus kialakítására is nagy gondot fordítottunk.

3. Skanzen-Amfiteátrum programsorozat

A múzeum szabadtéri színpadán megrendezésre kerülő szabadtéri rendezvénysorozat június és július hónapban. 2007-ben hatodik alkalommal került megrendezésre a programsorozat.

A múzeum Marketing és Kommunikációs Igazgatósága mellett részt vett a programsorozat előkészítésében és szervezésében a Szentendre-Szabadtéri Néprajzi Múzeum Közalapítvány valamint Endrei Judit és Kurdics Erika, akik a produceri teendőket látták, szervezték a média megjelenéseket és a jegyértékesítést.

A programsorozat hivatalos szervezője a Szentendre-Szabadtéri Néprajzi Múzeum Közalapítvány volt. A szerződéskötés és pályázatírás a közalapítványon keresztül történt.

Program:

Június 29. Boban Markovics és Palya Bea koncert
 Július 2-3. Molière: A fősvény az Új Színház előadásában
 Július 14. Latin Combo: Canciónes en Estilo de Buena Vista

2. Tárgyévben megvalósított alapfeladatok és az ehhez kapcsolódó feladatmutatók, valamint a ráfordítások ismertetése, a megvalósított és a következő évre áthúzódó feladatok

Alap, kiegészítő és vállalkozási tevékenység kiadásainak fő sorai:

KIADÁSOK

Nyitó pénzkészlet: 19.676.865,-

Kiadások : 943.888.433,-

Személyi juttatások kiadások: 296.976.579,-

- rendszeres bérek 243.253.377,-
- túlórák 3.019.849,-
- külsős megbízási díjak 11.855.584,-
- nem rendszeres kifizetések 29.740.855,-
- személyi jellegű költségtérítések 19.776.917,-

Munkaadókat terhelő járulékok 89.562.981,-

Dologi Kiadások 281.185.397,-

- üzemeltetés kiadásai 50.446.937,-
- szakmai jellegű készletbeszerzések 12.404.544,-
- könyvbeszerzések 3.439.093,-
- gyógyszer-vegyszer 727.214,-
- egyéb készletbeszerzések 37.401.206,-
- kiküldetések 10.885.666,-
- reprezentációs költségek 2.023.084,-
- adók, díjak, illetékek 29.159.445,-
- 5% befizetési kötelezettség 4.462.868,-
- reklám kiadások 13.390.783,-
- ÁFA költségek 37.466.261,-
- egyéb szolgáltatások 79.378.296,-

Intézményi beruházási kiadások 17.025.196,-

/számítástechnikai beszerzések, információs rendszer/

Felújítási kiadások 5.368.280,-

/tájegység épületeinek tetőfedése, út felújítás/

Központi beruházások kiadásai 251.370.000,-

(Felföldi mezőváros)

Véglegesen átadott pénz eszközök: 2.400.000,-

(Nívó díjak)

BEVÉTEL

Bevételek:	933.932.972,-
Intézményi saját bevételek	175.238.190,-
- Könyvek, kiadványok értékesítése:	96-eFt
- Boltok bevételei:	26.646-eFt
- Jegybevételek:	77.585-eFt
- Tárlatvezetések	1.623-eFt
- Megrendelt progr.+múzeum pedagógia:	26.725-eFt
- Bérleti díjak:	15.945-eFt
- Kártérítés	
- Közvetített szolgáltatások (közüzemi)	979-eFt
- Általános forgalmi adó	25.639-eFt
Működési célú átvett pénzeszközök	65.885.602,-
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	3.500.000,-
Költségvetési támogatás	669.632.315,-
Pénzmaradvány felhasználás:	19.676.865,-
Záró pénzkészlet:	9.721.404,-

3. Az intézmények részére jóváhagyott költségvetésben (egyszeri jellegű visszavont és újraosztott előirányzatok, beruházásból belépő intézményrészek működtetési többlete), illetve évközi módosításnál felhasználási cél megjelöléssel biztosított előirányzatok és azok teljesítésének rövid ismertetése a meghatározott célokról külön-külön (eredeti/módosított előirányzat, teljesítés, maradvány ezer forintban). Amennyiben a feladathoz mutatószám kapcsolódik, úgy kérjük a mutatószámokat bemutatni.

2007. Előirányzat változások

Megnevezés	személyi	járadék	dologi	Előző évi mar. Átadása (372)	átadott pénzeszköz (381)	intézményi felhalmozás	Központi beruházás	Felújítás	összesen
Eredeti előirányzat	229 500	73 200	153 600			8 700		4 000	469 000
2006 évi maradvány				1 600	800				2 400
2006. évi maradvány	1 799	1 556	7 752			1 963		4 087	17 157
Korszerű múzeum	596	156	6340						7092
Húsvét			500						500
Cul-tural 2000			6800						6800
OTKA			1600			237			1837
TRFC (tábla)						2828			2828
EU-s görög támogatás			5194			0			5194
Príma primissima	6 000	2 000	4 559			0			12 559
Előirányzat maradvány rendezés				800	-800				0
Beruházás							363		363

Összesen I negyedév	237 895	76 912	186 345	2 400	0	13 728	363	8 087	525 730
---------------------	---------	--------	---------	-------	---	--------	-----	-------	---------

Megnevezés	személyi	járulék	dologi	Előző évi mar. Átadása (372)	átadott pénzeszköz (381)	intézményi felhalmozás	Központi beruházás	Felújítás	összesen
I. negyedév összesen	237 895	76 912	186 345	2 400	0	13 728	363	8 087	525 730
Ház és ember			1 600						1 600
Építészeti fesztivál			450						450
Szunnyog gyérítés			145						145
Beruházás							0		0
Többlet bevétel			8 000			2 000			10 000
13. havi	7 837	2 508							10 345
II. negyedév összesen	245 732	79 420	196 540	2 400	0	15 728	363	8 087	548 270

Megnevezés	személyi	járulék	dologi	Előző évi mar. Átadása (372)	átadott pénzeszköz (381)	intézményi felhalmozás	Központi beruházás	Felújítás	összesen
II. negyedév összesen	245 732	79 420	196 540	2 400	0	15 728	363	8 087	548 270
OTKA támogatás	850	223	1 900			600			3 573
működési bevétel			14 000			7 000		7 000	28 000
Őszi fesztivál 2007			4 000						4 000
Központi beruházás perkoltség							-152		-152
Felföldi gép beszerzés							-6		-6
Őszi fesztivál 2006			835						835
Szalay kiállítás			500						500
Erdélyi épületegyüttes beszerzés			1 000						1 000
Téka 2			400						400
Szunnyog- gyérítés			98						98
Őszi fesztivál 2007	350	150	5 450		3 200				9 150
működési bevétel	19 000	4 000							23 000
központi beruházás 100 millió							100 000		100 000
III. negyedév összesen	265 932	83 793	224 723	2 400	3 200	23 328	100 205	15 087	718 668

Megnevezés	személyi	járulék	dologi	Előző évi mar. Átadása (372)	átadott pénzeszköz (381)	intézményi felhalmozás	Központi beruházás	Felújítás	összesen
III. negyedév összesen	265 932	83 793	224 723	2 400	3 200	23 328	100 205	15 087	718 668
Felújítás rendezés működésiből								-7 000	-7 000
működési bevétel			7 000						7 000
működési bevétel			8 000						8 000
TRFC katalógus			4 755						4 755
működési bevétel	20 900	100	5 500						26 500
Katalógus			2 000						2 000
Intézményi ber. rendezés						-7 000			-7 000
működési bevétel	100	4 900				2 000			7 000
Felújítás rendezés működésiből								-4 087	-4 087
Maradvány rendezés			2 000					2 087	4 087
Késedelmi kamat OKM támogatás			20 000						20 000
OKM támogatás őszii fesztivál			7 000						7 000
működési bevétel	7 000	300	1 200						8 500
CD-rom Tájházi Tudástár			520						520
TRFC katalógus						672			672
SZJA 1%			127						127
Központi beruházás							151 761		151 761
Ház és Ember NKA			1 000						1 000
Ház és Ember CD rom NKA			1 000						1 000
NKA szüreti sokadacom			400						400
NKA Újbor fesztivál			400						400
Galéria katalógus			300						300
működési bevétel	1 200	0	350						1 550
SÖP előkészítés							27 000		27 000

Megnevezés	személyi	járadék	dologi	Előző évi mar. Átadása (372)	átadott pénzeszköz (381)	intézményi felhalmozás	Központi beruházás	Felújítás	összesen
13. havi pótligény OKM	1 895	606							2 501
Beruházás év végi zárolása							-27 596		-27 596
Szalay Zoltán röplőj pálya			500						500
IV. negyedév összesen	297 027	89 699	286 775	2 400	3 200	19 000	251 370	6 087	955 558

Előirányzat növekedés az eredeti előirányzathoz képest, a többletbevételek, a központi beruházás, valamint az átvett pénzeszközök miatt következett be. Az átvett pénzeszközök a következő témákban jelentek meg intézményünknel:

4. Létszám- és bérigazgatás

A szervezeti változást a korábbi 16 fős múzeumvezetés 8 fős operatív managementre történő megváltoztatása jelentette, mely eredményezte a főigazgató – főigazgatóhelyettes – gazdasági igazgató – üzemeltetési igazgató, - tudományos igazgató – kommunikációs és marketing igazgató – tudományos titkár – főépítész nyolcas struktúra kialakítását. Sajnos az SZMSZ elfogadásának késlekedése nem tette lehetővé a teljes szervezeti átalakulást: pl. az igazgatók csak mb-ként működhetnek, s nem tudtuk bevezetni a múzeum jellegének jobban megfelelő folyamatos munkarendet sem. Ugyanakkor az átszervezések és a kötelezően előírt létszámleépítések eredményeképpen erőteljes létszám racionalizálást hajtottunk végre. Az SZMSZ elfogadása után a belső, az egyes múzeumi területeket érintő foglalkoztatási arányszámok megváltoztatására is sort lehet majd keríteni (tudományos üzemeltetési, fenntartási alkalmazottak arányszáma). A humán erőforrások tekintetében tehát feladatkoncentrációt és racionalizálást hajtottunk végre anélkül, hogy az egyes szakmai területek eredményessége csökkent volna.

5. Felhalmozási kiadások

- központi beruházás

- A Szabadtéri Néprajzi Múzeum, a 2005. év végén támogatást kapott a központi beruházás terhére, hét millió forintot, amit a Felföldi Mezőváros tájegység felhalmozási kiadásainak térítésére használhatott fel. A rendelkezésre álló keretből 6.993.750 forintot használtunk fel, a fennmaradó részt a Minisztérium a 2007 évben elvonta.
- A Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Felföldi Mezőváros tájegységeinek pincéiben jelentős mennyiségű talajvíz jelentkezett, amely beavatkozást igényelt, a fő cél a rétegvizek elvezetése illetve szabad áramlásának biztosítása volt. A legnagyobb munka a vájt technológiával készült hejcei mélypince víz betörés által meggyengített falainak stabilizálása és a bejövő nedvesség elvezetése volt. A boltozatott lött betonos megoldással rögzítettük. A víz elvezetést szivárgó zsomp kialakításával oldottuk meg. A Minisztériumtól a talajvíz elleni védelemre 10.000-eFt forint biztosított, a 2006. évben kifizetésre került 9.900-eFt forint, az így keletkezett maradvány 100-eFt.
- A múzeum legfontosabb 2006. évi feladata a Felföldi mezőváros tájegység építésének, valamint berendezésének befejezése, és az állandó kiállítások megnyitása volt. A Harcon Rt. a 2004. évben megkezdett építési munkálatokat a múzeum muzeológusainak és építészeinek felügyelete mellett befejezte. A Felföldi mezőváros tájegységet megvalósító muzeológiai tevékenység, hatékony team-munkában zajlott. A muzeológiai feladatokat Cseri Miklós főigazgató és Kemecsi Lajos osztályvezető irányításával végezték a közreműködő muzeológusok és építészek. A beruházónak a kötelezettséget 2007. februárjában kellett volna rendezni, de azonban erre nem került sor teljes egészében. A III. negyedévre egy csökkentett keret lett megnyitva, amelyből 100 millió forint az idei támogatás. A fennmaradó részt a IV. negyedévben tudtuk kiegyenlíteni. Ez eltérést okozott a 82-es úrlapon is, mivel előirányzat maradvány átvétel volt.

A kivitelezés szerződött összege és véghatárideje: **741.788.527Ft, 2006.01.31.**
 rész-számlázási ütemek és határidők: a 2007. évben kiállított és teljesített számlákról

Számla sorszáma	Szállító	Megnevezés	Nettó összege Ft	ÁFA összege Ft	Bruttó összeg Ft
KB05-0339 (megosztott)	Harcon	Építés	5 659 338	1 414 835	7 074 173
KB05-0381	Harcon	Építés	21 237 233	5 309 308	26 546 541
KB05-0454	Harcon	Építés	33 105 849	8 276 462	41 382 311
KB05-0504	Harcon	Építés	20 237 233	5 059 308	25 296 541
KB05-0594	Harcon	Építés	55 000 000	13 750 000	68 750 000
KB05-0755	Harcon	Építés	28 519 629	7 129 907	35 649 536
KB06-0008	Harcon	Építés	29 671 538	5 934 308	35 605 846
KB06-0050	Harcon	Építés	1 236 314	247 263	1 483 577
KB07-0308	Harcon	Építés	1 592 896	318 579	1 911 475
KB06-0137	Harcon	Építés	5 250 000	1 050 000	6 300 000
560252	Pismány 2007 BT	karbantartás	1 141 667	228 333	1 370 000

A készültségi fok elérte a 100%-ot.

- A Szabadtéri Néprajzi Múzeum kisajátítás keretein belül a korábbi években földterületet sajátított ki, ezek után a tulajdonosok megtámadták az ítéletet, a bíróság részükre 6.398.751 forintot állapított meg kártérítés címén, 150.000 forintos perköltséggel. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 6.550.000 forint támogatást kapott, amelyből a perköltség nem fizethető ki, ezért elvonásra került 151.249 forint.

A készültségi fok elérte a 100%-ot.

- intézményi beruházás

A 2007. évben intézményünk informatikai eszközök bővítésére használta fel az intézményi beruházási kiadásokat

- felújítás

A munkatervi feladatok elvégzése mellett nagyon jelenős a vis major esetek kezelése, amelyek legtöbbször a kedvezőtlen, szélsőséges időjárás miatt alakultak ki. Az év folyamán több épület meszelése, tapasztása, tetőjavítása és cseréje, kerítések, árkok felújítása történt meg.

6. Alapítványok által ellátott feladatokra – az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 94. §-a (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – teljesített kifizetések tételes felsorolása.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum kötelezettséget nem vállalt alapítványok által ellátott feladatok kifizetésére.

7. Az előző évi maradvány(ok) felhasználása, a 2007. évi előirányzat(pénz) maradvány keletkezésének oka, tervezett felhasználásának indokolása és 2008. évi felhasználásának ütemezése. Feladatmaradás oka, összege.

A pénzmaradvány keletkezésének az oka a maradványképzési kötelezettség, amelyet 2008. június 30-ig intézményünk fel fog használni.

8 Bevételek alakulása

Intézményi saját bevételek	175.238,-eFt
- Könyvek, kiadványok értékesítése:	96-eFt
- Boltok bevételei:	26.646-eFt
- Jegybevételek:	77.585-eFt
- Tárlatvezetések	1.623-eFt
- Megrendelt progr.+múzeum pedagógia	26.725-eFt
- Bérleti díjak:	15.945-eFt
- Kártérítés	-eFt
- Közvetített szolgáltatások (közüzemi díjak)	979-eFt
Nettó bevételek összesen:	149.599-eFt
ÁFA:	25.639-eFt

9 Az intézmény éves gazdálkodásának jellemzői, kincstári kapcsolatainak alakulása.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum a 2007. év során módosításra adta be a szervezeti működési szabályzatát, amely az Intézmény szervezeti átalakulásához fog vezetni. Ezzel a szervezeti átalakítással, radikálisabban és gazdaságosabban működhet a Múzeum.

A 2007 évben Intézményünk, az államháztartási törvényben meghatározott lehetőségek mellett vállalkozási tevékenység folytatását indította meg, amely többletbevételhez juttatja a Múzeumot. Vállalkozási kereteken belül működtetjük a Pékségünket, a Szatócsboltot, valamint a Portéka boltot. Az árukészlet felmérése, leltározása, és a vállalkozási tevékenység eredményességének értékelése jelenleg folyik. Fő célkitűzésünk, hogy a tiszta bevételünk öt esztendő alatt elérje a korábban bérleti díjként kapott bevétel másfél-, kétszeresét, amihez egy új gazdasági forma kell a Múzeum részére, ami egy korlátolt felelősségű társaság lenne. A megalakulása a tervezetek szerint 2008. június 1.

Gazdálkodást befolyásoló tényezők:

Az éves gazdálkodást befolyásolaja, és a tervezetthez képest eltérést jelent a 13. havi illetmény kifizetésének rendje.

A kifizetést az alábbi törvény módosította, az alábbi tartalommal:

- A 2007. évi XXXIII törvény módosította, a tizenharmadik havi illetmény kifizetési rendjét. A tizenharmadik havi illetményt a tárgyévben havonta, az illetmény kifizetésével egyidejűleg, a kifizetés hónapját megelőző hónapra megállapított illetmény egytizenkettedének megfelelő összegű részletekben kell kifizetni. Az első egytizenketted rész a július 5-ig esedékes júniusi munkabérben fog jelentkezni, amit a bérjegyzéken külön soron lesz feltüntetve. A 2007. évben a 13. havi juttatás fele kifizetésre fog kerülni, a fennmaradó részt pedig tárgyévet követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon kell kifizetni. A fejezeti tartalékok megnyitása biztosította a fenti illetményfizetési kötelezettségek teljesítését.
- A Múzeum személyzeti politikáját jelentősen befolyásolja a 2007. évi C. törvény, valamint annak végrehajtási rendelete, a 241/2007. számú kormányrendelet, amely megnehezíti a közalkalmazotti jogviszony létesítését, s bizonyos besorolási szinteken jelentősen meghosszabbítja az új alkalmazottak felvételéhez szükséges eljárás rendjét.

- Továbbra is problémát okoz a Szabadtéri Néprajzi Múzeum számára, hogy a központosított bérelszámolásnál, a bevételek nem készülnek el, vagy ha elkészülnek, akkor teljesen hibásak, ezáltal nullás igazolást az Adóhatóság nem állít ki az Intézménynek, és ez a SZNM szakmai működéséhez szükséges pályázatok benyújtását lényegesen megnehezíti.

Adósságállomány

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum tartozás állománya nem jelentős, a tartozások jelentős része szállítói tartozás, köztartozásunk pedig nincs, az adóhatóság felé járulékfizetési kötelezettségeinket rendszeresen teljesítjük, a bevételek meghatározott köre után pedig a befizetési kötelezettségeinknek minden hónapban eleget teszünk.

ERŐFORRÁSOK ELEMZÉSE

Emberi erőforrás

Bármilyen szervezeti működést, erőforrást is teszünk vizsgálat tárgyává, nem találunk olyat, amelyből hiányozna az emberi tevékenység. Ebből a tényből következően a szervezetek anyagi kondícióin túl, tehát a tőke- és tárgyi eszköz szükségletein kívül kiemelkedően fontos termelési tényező az emberi erőforrás, vagy másképpen a humán tőke.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeumnak a 2007. évben, nagyszámú létszámcsökkentéssel kellett szembesülnie, ami áthidalása nagy nehézségekkel járt, a 147 főről 137 főre csökkent az állományi létszám.

A létszámleépítés jelentős részét a fizikai állományból értük el, továbbá a teremőri létszámot csökkentettük, a megtakarítás elérte a **13,5** millió forintot. Továbbá a múzeum működésénél egy szerkezeti változás következett be, a külső vállalkozási formában foglalkoztatott kézművesek jelentős részével közalkalmazotti jogviszonyt létesítettünk, ami egyben egy teremőri és interpretátori munkavégzést jelentett, így a megtakarításunk elérte a **20** millió forintot ezen a területen.

Az emberi erőforrások kihasználása intézményünknel a hatékonyság növelését célozta, aminek nyomán olykor egy munkatárs több munkakört lát el, például a gyűjteménykezelő munkaidejében a gyűjteményi feladatok mellett a teherautó vezetését is ellátta.

Mégis nehéz egy olyan évben a fejlődésről beszélni, amely alapvetően költségcsökkentés és létszámleépítés jegyében zajlott. A 2007. év látogatói kínálatát is e tényezők figyelembe vételével hoztuk létre. A kényszerű megszorításokat egyfelől úgy próbáltuk a magunk javára fordítani, hogy célul tűztük, ebben az évben nem a – mindig extra költséggel járó - programok, hanem maguk a kiállítások kerülnek a középpontba. Ez a törekvésünk másfelől a megszorításoktól függetlenül is aktuális volt, mert azt tapasztaltuk, hogy régi állandó kiállításaink sok tekintetben túlhaladtak, a mai ember számára nehezen értelmezhetők, ezért közzétételük megújításra szorul. A döntésnek volt kockázata: nem tudtuk, hogy az attrakcióinkon

„elkényeztetett” látogatóink ingerküszöbét eléri-e szerényebb, kevésbé látványos, apró gesztusokból álló kínálat.

A 2007. év kiállítás-üzemeltetésének alappillérei a következők lettek: az állandó kiállításokba kevesebb teremőrt vettünk fel (-15 fő), az enteriőrök védelmét üvegfallal oldottuk meg. Eltöröltük az aktív napok rendszerét (2006-ig csütörtöktől vasárnapig előre meghirdetett programok zajlottak, amelyekbe a vendég bekapcsolódhatott). Ezt a kínálatot szombatokra és vasárnapokra, és a múzeum egyetlen helyszínére szűkítettük (Családi Szöszmötölő.) Megmaradtak fesztiváljaink (Húsvét, Alkotónap, Pünkösdi Játékok, Építészeti Napok, Termőföldünnap, Születi Sokadalom, Szent Márton Újborfesztivál és Libator), és a múzeumpedagógiai kínálatot sem csökkentettük, hanem inkább racionalizáltuk: az egyes megrendelhető programokat szezonális kötődésük szerint, bizonyos időszakokra korlátozva hirdettük meg. Az oktatási tevékenységben a külső múzeumpedagógusok igénybevételét erőteljesen korlátoztuk és saját kutatóinkat, tudományos szakembereinket vontuk be az ismeretátadás feladatába. A fesztiválok költségvetésében is komoly megszorításokat kellett alkalmazunk, mégis a programok gazdagságát sikerült megőrizni. Itt leginkább azon takarítottunk meg kiadást, hogy számos korábban kiszervezett feladatot saját munkaerővel végeztettünk el. Ez viszont a múzeumi stábot merítette ki jelentősen.

A múzeum emberi erőforrásaival történő gazdálkodás területén jelentékenyen növeltük a 2007-es évben a hatékonyságot, s tettük ezt nemcsak a kényszerű létszámleépítések nyomán, hanem azért is, hogy a munkaerő foglalkoztatás csökkentésük a nyitva tartás szezonaritása miatti különbségeket, a relatív alul- és felülfoglalkoztatásból adódó feszültségeket.

Az intézményben a 2007 elején végrehajtott, a működést racionalizáló szervezeti átalakítás eredménye, hogy a létszámcsökkentés kedvezőtlen hatását ellensúlyozni tudtuk. Kedvezőtlen viszont, hogy a munkatársak számára a plusz feladatok adása nem járhatott együtt a javadalmazás növekedésével.

Eszközök erőforrása

Mezőgazdasági eszközök

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum területe jelentős, megközelíti a 60 hektárt, aminek a karbantartása, mezőgazdasági munkálatai jelentős kiadással járnak. A kiadások csökkentését újszerű, valamint új technológiák, tárgyi eszközök bevezetésével tudtuk csökkenteni, ezáltal a gazdaságosabb a fenntartás. Az új gépeket az első, belépő beruházás terhére tudtuk beszerezni. A tartós befektetések különböző formáira jellemző a nagy egyedi érték, a relatíve hosszú élettartam, valamint a fokozatos elhasználódás és az ezzel rendszerint együtt járó lassú megtérülés.

Az állóeszközök általános jellemzője, hogy meghatározzák a termelés környezeti feltételrendszerét. A gépesítés azonban ezen túl azzal a sajátossággal is rendelkezik, hogy közvetlen hatást gyakorol a hozamok, és így áttételesen a termelés eredményességének alakulására is.

A gépesítés gazdasági hatásai:

- A gépesítés megkönnyíti az emberi munkát és kedvező munkahelyi környezetet teremt.
- Hozzájárul a technológiai rendszer fejlődéséhez.
- Előmozdítja a termékminőség javulását.

Példaként említenénk, hogy a korábbi években a terület fűnyírására mintegy 7 millió forintot költöttünk, amely az új gépek beszerzése után mintegy 2 millió forintra csökkent, ezáltal az éves megtakarítás eléri az **5 millió** forintot.

Továbbá jelentős megtakarítást jelent, hogy az új gépek szervíz igénye alacsony. A gépi eszközök kora erőteljesen befolyásolja gazdasági hatásukat. Elhasználódott eszközök alkalmazása esetén az üzembiztonság alacsonyfokú, a gépi munkákat magas felújítási és üzemeltetési költségek terhelik. Ezzel szemben új eszköz beszerzése és felhasználása tökeigényes, a kedvező üzemeltetési tulajdonságok, az energiatakarékos működés, az úgy mennyiségi, mint minőségi értelemben alacsonyabb termésveszteség, azonban mérséklik a gazdasági áldozatot. Az egyszerre felmerülő magas beruházási költség elkerülése és az üzembiztonság egyidejű fokozása érdekében rendelkezésre álló lehetőség a gépek bérlete

A múzeum karbantartására fordított összeg 2 millió forinttal kevesebb a 2006. évinél. Ehhez jelentékeny mértékben hozzájárult a mezőgazdasági gépek beszerzése, ami a hatékonyság növekedését is eredményezte. A karbantartás eredményeit növelte a SZNM Közalapítványa által biztosított, az épületállomány tetőjavítására fordított támogatás.

Gépjárművek

A gépjárműveknél a fogyasztás csökkentésére helyeztük a hangsúlyt, amellyel eredményeket tudtunk elérni. A nagy fogyasztású benzin üzemű autóinkat diesel üzeműre cseréltük, míg a 2006. évben az üzemanyag vásárlás a nettó 3.1 millió forint összeget érte el, addig mindez a 2007. évben a 2.6 millió forint összeget fogja elérni. A gépjárműveknél, a megtakarítás az **500-eFt** összeget elérte.

Infrastruktúra, egyéb erőforrása

- A külső karbantartási szerződések felülvizsgálásra kerültek a vállalkozási díjak jelentős mértékben le lettek csökkentve, a 2005. évben vállalt díjak mértékéig. A vállalkozók jelentős része így is vállalta a karbantartási munkákat, olykor a karbantartási órák, vagy alkalmak számát csökkentettük. Az elért megtakarítás eléri a **2 millió** forintot.

- A telefon költségek racionalizálása érdekében a belső szabályozások szigorítása elkészült, valamint telefonhívás átalakítóval való ellátása megtörtént, amely a mobil telefonhívásokat átalakítja egy (GSM adapterrel) kedvezményes mobil percdíjakká. Az elért megtakarítás eléri éves szinten a **3,6** millió forintot.
- A belső levelező, intranetes rendszerrel lecsökkentettük a papír felhasználásunkat, amely **1** millió forint megtakarítást eredményezett.
- A villamosenergia fogyasztást lecsökkentettük a mozgásérzékelős kapcsolókkal az elvárt eredményt jelentős a megtakarítás a **3** millió forintot elérte.
- A tárgyvásárlások racionalizálva lettek a tárgyvásárlási bizottság létrehozásával, ahol egy szakmai bizottság dönti el a tárgy megvásárlásának a szükségességét, ezáltal a megtakarítás elérte a **2** millió forintot.
- A légkondicionáló berendezések használata, szigorításra került, az őrség munkatársai ellenőrizték, hogy a munkavégzés után a berendezések lekapcsolása megtörtént-e. Az itt megnyert energia megtakarítás mértéke éves szinten elérte a **2** millió forintot.
- A munkaidő nyilvántartást új módszer bevezetésével valósítottuk meg, amihez kapcsolódik egy videó kamerás rendszer, ahol a dolgozók munkavégzését tudjuk kontrollálni. A hatékony munkavégzés külső vállalkozások kiváltását eredményezte, a megtakarítás elérte a **7** millió forintot.

Kincstári kapcsolatok alakulása

A szabadtéri Néprajzi Múzeumnak a kincstári kapcsolatai megfelelőek, minden esetben az alábbi előírásainkat tartjuk be a kincstári kapcsolatoknál:

Kincstári egyeztetési feladatok

Az intézmény a Magyar Államkincstár által megküldött PJ-02 jelű kimutatással egyeztet kötelezően minden hónapban, a félévi és az éves beszámolóhoz kapcsolódóan. Az egyeztetés módja az intézmény sajátosságainak figyelembevételével került kialakításra.

Általános szabály, hogy minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve források állományát, összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani, és a szabályszerűen kiállított bizonylatok adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell. A jogszabály csak a pénzforgalmi bizonylatokkal kapcsolatban tartalmaz kötelező előírást, a többit saját hatáskörben kell eldönteni. Költségvetés alapján gazdálkodó szerv a pénzforgalmi gazdasági műveletek adatait kincstári értesítés alapján, annak megérkezésekor, késedelem nélkül köteles könyvviteli számláin feljegyezni.

A kincstárral történő egyeztetés kiterjed kincstári számláinak egyenlegére és forgalmára, valamint a kincstári költségvetés kiemelt előirányzatainak aktuális összegére és az előirányzatok teljesítésének összegére vonatkozik. Eltérés esetén a kincstári költségvetéssel rendelkező az elemi beszámolójában a saját könyvvezetésének megfelelő adatokat szerepelteti és indokolásban tételesen rögzíti az eltérést. Az eltérés dokumentumát az elemi beszámoló benyújtásával egyidejűleg megküldi felügyeleti szerve részére.

10.Vállalkozási tevékenység kiadásai, bevételei, eredménye.

Múzeumi boltok, bérlemények

A múzeum területén található 16 szolgáltató és kereskedelmi egység 40%-át az idei évtől a múzeum üzemelteti vállalkozási tevékenység keretében. A bevételtermelés fokozódó kényszerének hatására kibővítettük a múzeum alapító-okiratát és a korábban bérlők által üzemeltetett Pékséget, Szatócsboltot és a Portéka múzeumi boltot, valamint a Felföldi mezőváros tájegységben tavaly átadott Mádi pinceéttermet, borozót és a Vinotéka borszaküzletet a múzeum működteti. Az üzletekben szakképzett személyzet dolgozik a látogatók kiszolgálásán. A boltok egyedi, megújult arculattal fogadták már április 1-től a múzeumlátogatókat. A saját kézbe vont üzemeltetés eredményeként fokozni tudtuk a boltok bevétel termelését, a megtermelt haszon összege meghaladja korábbi évek bérleti díjból származó bevételeit. A múzeum saját üzleteiben magasabb áruminőséget garantál, és szélesebb, a múzeum arculatához jobban illeszkedő áruválasztékot alakított ki. A tevékenység eredményességét a bevételi mutatókon kívül a látogatók pozitív visszajelzései is bizonyítják.

A fenn maradó 10 üzlet továbbra is bérlők üzemeltetésével működik.

Vállalkozási tevékenység eredménye:

Rendszeres személyi juttatások:	6.462-eft
Munkaadókat terh. járulékok:	2.248-eft
Dologi kiadások:	20.982-eft
Egyéb folyó kiadások:	1.483-eft
Kiadások összesen:	31.175-eft
Bevételek összesen:	31.941-eft
Eredmény:	766-eft

A vállalkozási tevékenység eredménye alaptevékenységbe kerül visszaforgatásra.

FEUVE

A vezetők megfelelő szinten ismerik a Múzeum FEUVE szabályzatát és az abban megjelenített ellenőrzési feladataikat. Az általuk végrehajtott vezetői ellenőrzések jellege, gyakorisága megfelelő.

A Múzeum vezetői részéről végrehajtott különböző vezetői ellenőrzések alapvetően megfelelően segítik a gazdálkodás hatékonyságának és szabályszerűségének növelését, azonban az ellenőrzések gyakoriságának fokozásával, minőségi változásával tovább növelhető a gazdálkodással szemben egyre növekvő hatékonysági és a szabályossági követelmények teljesítése.

Szentendre, 2008. április 15.

Dr. Cseri Miklós
főigazgató

Tusán Róbert
gazdasági igazgató